

ที่มท ๐๘๐๔.๔/ ๑๓๐๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนราชสิมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง การหารือการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

อ้างถึง หนังสือจังหวัดลำพูน ที่มท ๐๘๖๘.๔/๑๑๒๔๓ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒๓/๒๔๕๕ และ ๔๕๔๖/๒๕๔๐

ตามที่จังหวัดลำพูนแจ้งว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนได้ทำสัญญาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เอส.ไฮเทค คาร์แคร์ เข้าอาคารเก็บสินค้า ในอัตราเดือนละ ๖๒,๐๐๐ บาท และต่อมาผู้เช่าได้นำอาคารเก็บสินค้าดังกล่าวไปให้ผู้อื่นเช่าช่วง ในอัตราเดือนละ ๑๑๐,๐๐๐ บาท อันเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗๑,๘๖๔ บาท แต่จังหวัดเห็นว่า ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากผู้เช่าไม่ปฏิบัติตามสัญญา โดยคิดมูลค่าความเสียหายจากผลต่างของราคาเช่าจริงกับราคาที่นำไปให้ผู้อื่นเช่าช่วง ประกอบกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ฟ้องคดีแพ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เอส.ไฮเทค คาร์แคร์ บริษัท ส.พัฒนาโบรคเกอร์ จำกัด และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ให้ชดเชยค่าเสียหาย ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษามาขอมแล้ว รวมทั้งศาลก็ได้มีคำพิพากษายกฟ้องคดีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญานางสาวพวงน้อย สัตโยภาส ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จึงถือไม่ได้ว่า นางสาวพวงน้อย สัตโยภาส กับพวก ได้กระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเสียหายและไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเรียกร้องค่าเสียหายในมูลละเมิดกับเจ้าหน้าที่ทั้งสี่รายหาได้ไม่ จังหวัดจึงหารือว่า ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ เพื่อจะได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า กรณีมีประเด็นปัญหาที่จะต้องพิจารณาว่า เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนได้ดำเนินการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำสัญญาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เอส.ไฮเทค คาร์แคร์ ผู้เช่าอาคารเก็บสินค้า ในอัตราค่าเช่าเดือนละ ๖๒,๐๐๐ บาท แต่ต่อมาผู้เช่าได้นำอาคารเก็บสินค้าดังกล่าวไปให้ผู้อื่นเช่าช่วง ในอัตราเดือนละ ๑๑๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นการกระทำละเมิดต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือไม่ เห็นว่า ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐก็ต่อเมื่อกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ

/และ...

และความเสียหายดังกล่าวจะต้องเป็นผลโดยตรงจากการกระทำหรือละเว้นในสิ่งที่ควรกระทำ แต่โดยที่กรณีดังกล่าวไม่ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการที่ผู้เช่าได้นำอาคารเก็บสินค้าดังกล่าวไปให้ผู้อื่นเช่าช่วง และที่สำคัญยังปรากฏว่า สัญญาเช่ามิได้ให้สิทธิแก่ผู้เช่าที่จะนำทรัพย์สินที่เช่าไปให้ผู้อื่นเช่าช่วงหรือโอนสิทธิการเช่าได้ รวมทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ให้เช่าได้ยินยอมหรือให้ผู้เช่าโอนสิทธิได้ด้วยเหตุนี้ต้องถือว่า ผู้เช่าช่วงเป็นผู้เช่าอยู่โดยละเมิดสิทธิของผู้ให้เช่า โดยเทียบกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒๓/๒๕๕๕

นอกจากนั้น การที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดคำนวณมูลค่าความเสียหายจากผลต่างของราคาท้องที่การบริหารส่วนจังหวัดให้เท่ากับราคาที่ผู้เช่านำไปให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเช่าช่วงนั้น ก็เป็นการคิดค่าเสียหายอันเกิดจากค่าเสียโอกาสท้องที่การบริหารส่วนจังหวัดจะได้รับประโยชน์จากอาคารที่เช่าอยู่ หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเช่าอาคารเก็บสินค้า ผลต่างของค่าเช่าดังกล่าวย่อมเป็นความเสียหายที่ไกลกว่าเหตุ โดยเทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๔๖/๒๕๕๐ และแม้ว่ากรณีจะปรากฏข้อเท็จจริงว่าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจงใจดำเนินการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำสัญญาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เอส.ไฮเทค คาร์แคร์ เช่าอาคารเก็บสินค้า ทั้งที่ล่วงเลยเวลาที่ท้องที่การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดให้ห้างหุ้นส่วนดังกล่าวเข้าทำสัญญาแล้ว จนเป็นเหตุให้ผู้เช่าได้ไปซึ่งสิทธิในการเช่าอาคารเก็บสินค้า ก็เป็นเพียงการไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ซึ่งยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือไม่ อย่างไร และกรณีอาจมีผลทำให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบวินัยเท่านั้น ส่วนการที่ผู้เช่านำทรัพย์สินไปให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเช่าช่วงก่อนนั้น ก็เป็นเรื่องความรับผิดชอบของผู้เช่าในฐานะคู่สัญญาที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาและความรับผิดชอบของผู้เช่าช่วงที่เช่าอยู่โดยละเมิดสิทธิของผู้ให้เช่าดังกล่าวแล้วนั้น ฉะนั้น การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าวจึงยังไม่เข้าข่ายที่เป็นการละเมิดต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนแต่อย่างใด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก) ๒๕๖๕

รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนคดี

โทร. ๐-๒๒๔๓-๖๖๓๔ ภายใน ๕๒๔๓

โทรสาร. ๐-๒๒๔๓-๕๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 823/2495

พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ โดยนายสฤติย์ โจทก์
 นิยมศิลป์ ผู้รับมอบอำนาจ โจทก์
 นายพิจิตร สรรพการ กับพวก จำเลย

พ.ร.บ.ควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน พ.ศ.2489

ป.พ.พ. มาตรา 420, 544

สัญญาเช่ามีข้อความระบุไว้ชัดว่า ผู้เช่าจะไม่เอาสถานที่เช่าไปให้เช่าช่วงเป็นอันขาดเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ให้เช่า เป็นลายลักษณ์อักษร ฉะนั้น เมื่อผู้เช่าเอาสถานที่ไปให้เช่าช่วงโดยไม่ได้รับคำอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้เช่าแล้ว ผู้เช่า ชี้ อ้างการเช่าระหว่างตนกับผู้เช่ามายันผู้ให้เช่าไม่ได้ และต้องถือว่าผู้เช่าช่วงเป็นผู้เช่าอยู่โดยละเมิดสิทธิของผู้ให้เช่า

ที่ มท 0868.4/ 11243

ศาลากลางจังหวัดลำพูน

ถนนอินทวงศ สท 51000

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอรื้อการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสาร จำนวน 1 ชุด

ด้วยจังหวัดลำพูนได้รับรายงานผลสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ กรณี องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ที่ 15/2550 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2550 กรณี องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้ทำสัญญาให้เช่าโกดังอาคารเก็บสินค้าตามสัญญาที่ 1/2547 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2547 กับห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เอส.ไฮเทค คาร์แคร์ ในอัตราค่าเช่าเดือนละ 62,000 บาท และต่อมาผู้เช่า ได้นำเอาอาคารเก็บสินค้าดังกล่าวไปให้ผู้อื่นเช่าช่วงในอัตราเดือนละ 110,000 บาท อันเป็นเหตุให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนเสียหาย

จังหวัดลำพูนพิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลทั้ง 4 คน คือ นางสาวลัดดา นันตรี , นางสาวศุคนอม ไชยเทพ , นางนิชาดา สุริยะเจริญ และ นางสาวพวงน้อย สัตโยภาส ไม่ได้จงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงกระทำละเมิดเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนเสียหาย จึงไม่ต้องรับผิดชอบ ด้วยเหตุผลดังนี้

1. ความเสียหายที่เกิดจากผลต่างจากราคาเช่าจริงกับราคาที่นำไปให้ผู้อื่นเช่าช่วง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 171,864 บาท เป็นความเสียหายที่ผู้เช่าไม่ปฏิบัติตามสัญญา คือ นำคลังสินค้าไปให้ผู้อื่นเช่าช่วง ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนไม่ใช่คู่สัญญากับผู้เช่าช่วงโดยตรง จึงไม่ใช่ความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงที่เกิดจากการทำสัญญาเช่าอาคารคลังสินค้า ที่ 1 /2547 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2547 และไม่ใช่ความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนจ่ายให้กับผู้ใด เมื่อไม่ใช่ความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนจะมาเรียกร้องค่าเสียหายในมูลละเมิดกับผู้เกี่ยวข้องทั้ง 4 รายไม่ได้ ถ้าองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนยังติดใจในความเสียหายดังกล่าว ก็ต้องฟ้องศาลเพื่อเรียก

/ค่าเสียหาย.....

ค่าเสียหายกับผู้เช่าโดยตรงได้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนได้ฟ้องศาลและคู่ความขอทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ตามคดีหมายเลขคำ ที่ 879/2548 คดีหมายเลขแดงที่ 1361/2550 วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ความแพ่ง ระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โดย นายสมาน ชมภูเทพ นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โจทก์ และ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เอส. คาร์แคร์ โดย นางสุนนพรรณ ตันวัฒนากุล ห้างหุ้นส่วนผู้จัดการ จำเลย บริษัท ส.พัฒนาโบรคเกอร์ จำกัด และ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จำเลยร่วม เรื่อง ขับไล่ เรียกค่าเสียหาย สรุปได้ ดังนี้

1.1 จำเลยยอมชำระค่าเสียหายแก่โจทก์เท่ากับค่าเช่าตามสัญญาระหว่างโจทก์และจำเลย ในอัตราเดือนละ 62,000 บาท เป็นเวลา 2 เดือน รวมเป็นเงิน 124,000 บาท

1.2 โจทก์ตกลงคืนเงินประกันสัญญาเช่าจำนวน 24,800 บาทแก่จำเลย และโจทก์ตกลงซื้อไม้อัดรองพื้นกล่องลำไยภายในอาคารคลังสินค้าซึ่งเป็นของจำเลยในราคา 305,580 บาท

1.3 โจทก์และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จำเลยร่วม ได้ตกลงทำสัญญาเช่าอาคารคลังสินค้าต่อกันโดยตรง โดยมีผลย้อนไปจนถึงวันที่ 11 เมษายน 2548

1.4 จำเลยทำสัญญาเช่าอาคารคลังสินค้าในอัตราเดือนละ 62,000 บาท แต่นำออกให้เช่าช่วงเดือนละ 110,000 บาท ซึ่งส่วนต่างของค่าเช่าและค่าเช่าช่วงถือเป็นค่าเสียหายระหว่างอายุสัญญาเช่า ซึ่งจำเลยต้องชดใช้แก่โจทก์จำนวน 48,000 บาท ต่อเดือน แต่เนื่องจากโจทก์ได้รับค่าเสียหายตามสัญญาประนีประนอมยอมความข้อ 1.1 เป็นที่พอใจแล้ว จึงไม่คิดจะเรียกร้องเอาค่าเสียหายใด ๆ จากจำเลยอีก

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนได้ฟ้องคดี ซึ่งศาลมีคำพิพากษา ตามคดีหมายเลขคำ ที่ 2709/2549 คดีหมายเลขแดงที่ 889/2550 วันที่ 18 เมษายน 2550 ความอาญา ระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โจทก์ และ นางสาวพวงน้อย สัตโยภาส จำเลย เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยโจทก์ฟ้องสรุปว่าจำเลยเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนและเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในระหว่างไม่มีนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนทำสัญญา ให้เช่าอาคารคลังสินค้ากับห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เอส.คาร์แคร์ ซึ่งไม่ใช่งานที่จำเป็นต้องกระทำแบบเร่งด่วน โดยมีได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัดลำพูน และไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบ และเป็นการกระทำโดยทุจริตเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เอส.คาร์แคร์

/ศาลพิพากษา.....

ศาลพิพากษายกฟ้อง โดยวินิจฉัยว่า ขณะที่จำเลยปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลำพูนดำเนินการให้เช่าอาคารคลังสินค้าตามฟ้องมีการปฏิบัติทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์และทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2543 ทุกประการ ไม่มีขั้นตอนใดที่ฝ่าฝืนระเบียบดังกล่าว จำเลยมิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบแต่อย่างใด ส่วนปัญหาว่าหลังทำสัญญาเช่าแล้วผู้เช่าจะได้ประพาศิผลิตสัญญาเช่าก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือไม่ หากเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยไม่ การกระทำของจำเลยตามฟ้อง จึงไม่มีมูลความผิดที่จะรับไว้พิจารณา

จังหวัดลำพูนจึงเรียนหาหรือว่า ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ เพื่อจะได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายจิตพงษ์ ฤทธิประศาสน์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร. 0-5351-2017